Nieuwsbrief

Inhoud

Van de voorzitter	1
Interview	1
Vonkjes	2
Spiritualiteit in actie	3
Tegen Mensenhandel	4
Mediamiddagen	5
Catharina Halkes	7
De weg naar vrede	8
Wetenswaardig	8

Secretariaat Unie NKV
Pr Christinastraat 50
6101 HG Echt
Tel: (0475) 488 790
E-mail: info@unienkv.nl
Website: www.unienkv.nl

Van de voorzitter

Bij het lezen van het blad *Nestor* vallen mij de woorden op van Joop van den Ende 'Aan dromen geen gebrek'. Als je dat nu eens tot je motto maakt, dan zul je zelf en je omgeving daar heel veel beter van worden. Juist als je mag dromen van jezelf, over soms de meest ongrijpbare dingen, kom je vaak tot het besef dat je op heel veel punten een 'rijk' mens bent.
Met het prachtige lenteweer, de bloeiende narcissen, de fietsende en lachende mensen krijgt een mens weer zin om dingen aan te pakken die je 'rijk' maken. Een kamer die weer helemaal nieuw is na een fris behangetje, de tuin die er uitziet als een plaatje, de nieuwe kussens op de tuinstoelen. Koffie drinken met je buren en vrienden. Als je niet meer in staat bent om verder te komen dan je buitenverblijf of tuinhuisje, dan heb je altijd nog je mooie dromen van hoe het was en wat je hebt beleefd maar ook wat je nog wel hebt om voor te gaan. Pas je dromen aan en dans op de muziek van het leven en je vindt de weg naar huis waar dat ook moge zijn.
Dit is het laatste voorwoord voor de nieuwsbrief van mij. Ik droom dat de Unie NKV een stabiele organisatie zal blijven in deze roerige tijden voor ons als katholieke vrouwen. Dat we maar strijdlustig mogen blijven en opkomen voor de belangen van alle mensen maar speciaal voor de vrouwen in de Kerk, want zonder vrouwen geen kerk!
Het ga jullie allemaal goed!

Hartelijke groet,

Evelien Blom

Over de muur heen springen

Interview met Marianne van der Sloot

'Het zijn allemaal raadsvoorstellen en besluiten maar wat er echt in de stad speelt, is heel iets anders.' Marianne van der Sloot is gemeenteraadslid voor het CDA in 's-Hertogenbosch. Zij zal de inleiding houden op de studiedag over democratie van de Unie NKV op 6 april.

Marianne van der Sloot is geboren in Boxtel, heeft rechten gestudeerd in Nijmegen en woont nu samen met haar vriend in de oude binnenstad van 's-Hertogenbosch: 'Om de hoek bij de Binnendieze, vlak bij de terrassen. Nu in de lente zie je de stad ontwaken. Ik voel me thuis in 's-Hertogenbosch, het is bijzonder om er gemeenteraadslid te zijn. In Nijmegen ben ik ook gemeenteraadslid geweest; daar heb ik gigantisch veel geleerd.'

Hoe oud was je toen?
'Ik was toen 19, niet het jongste gemeenteraadslid ooit, wel de jongste in een grote stad.' Na de studie begon ze als advocaat, maar ondertussen is ze gestopt met het echte juridische werk. 'Als advocaat word je pas op het allerlaatste moment erbij geroepen, wanneer er alleen nog maar een procedure mogelijk is. Ik houd ervan om in overleg met mensen naar een oplossing te zoeken. Regels zijn heel vierkant, ik zie het liever rond. Nu ben ik adviseur voor de publieke sector. Ik adviseer bijvoorbeeld KWF Kankerbestrijding hoe je meer vrijwilligers uit de babyboomgeneratie kunt werven. Ik gebruik daarbij strategisch inzicht dat ik in de gemeenteraad heb geleerd, en juridische kennis.

Je hebt recht van spreken…

je hebt het zelfs voor het zeggen!

De Unie NKV organiseert op **6 april 2011** een studiedag over democratie en actief burgerschap, als Nederlandse terugkoppeling van de studieconferentie in 2010 van Andante, de Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties.

Inleiding: Marianne van der Sloot
Creatieve begeleiding: Anne Stael
Plaats: Mariënburg te Den Bosch.
Tijd: 10.15-15.00u (aansluitend jaarvergadering).
Kosten: € 7,50 (overmaken naar bankrekening 1977676, t.n.v. Unie NKV, Amersfoort o.v.v. democratie).
Opgave en informatie: Secretariaat Unie NKV (zie colofon), o.v.v. naam, organisatie en adres / telefoon / emailadres.

Mijn moeder, Betsie van der Sloot, zit nu ook in de gemeenteraad. Ze was voorzitter van KPN Nederland, de voorloper van ZijActief Nederland, toen nog een grote vereniging. Ze had altijd vergaderingen en cursussen. Ik was vrij jong, zo'n zes jaar, toen ze benoemd werd, en ik herinner me dat ze interviews gaf. Een uitdaging was het interview bij Ischa Meijer. Dat ging trouwens heel goed. Wat ze toen deed bij de Katholieke Vrouwen Organisatie, doet ze nu met allochtone vrouwen: koken, een koor. Je ziet hen opbloeien.
Bij ons thuis staat altijd de deur open en worden er goede gesprekken gevoerd over de maatschappij. Iedereen kan meepraten. Het gaat erom dat iedereen meedoet, dat iedereen meetelt, dat je maatschappelijk actief bent, dat je verenigt. Achter de geraniums zitten kan altijd nog.'

Simpeler beleid
'Democratie voor mij is: samen kiezen hoe de samenleving eruit moet zien. Mensen geven hun mening, gaan stemmen, maar zouden dan achteraf niet moeten klagen. Ik vind het terecht dat mensen kritischer zijn geworden, dat moet zelfs. Politiek is een beetje de waan van de dag; ik wil laten zien dat het gaat om bewuste keuzes, ook gericht op de toekomst. Keuzes maken is de *core business* van de vertegenwoordiger.

Marianne van der Sloot aan het roer op de Binnendieze: 'De core business *van een politicus is keuzes maken'*

Er wordt steeds meer op personen en minder op beleid gelet. Maar het beleid is ook zo ingewikkeld geworden, dat moet simpeler. Als politicus moet je het kunnen uitleggen en vertalen. In een vergadering vraag ik dat vaak: hoe leg je dit uit? De gemeenteraad neemt een besluit, dus als lid daarvan heb je het voor het zeggen. Maar wat speelt er nu echt?
In 's-Hertogenbosch is er een probleem met loverboys. Ik ben gaan praten met verschillende groepen zoals welzijnswerkers en politie. Dan krijg je informatie en kun je naar oplossingen zoeken. Vervolgens probeer ik te zorgen dat dit hoog op de agenda komt, met bijvoorbeeld het voorstel dat de politie structureel op een logische wijze gewaarschuwd wordt. Het zijn wel muren waar je continu tegen aan loopt, het is een kwestie van over een muur heen springen.
Ik vind het belangrijk dat mensen naar elkaar omkijken, hun ogen open houden en samen dingen willen bereiken. Dat soort initiatieven wil ik ondersteunen. Ook mensen van mijn leeftijd zouden actiever kunnen worden. Het lijkt alsof onze samenleving net zo materialistisch is geworden als de VS maar met minder vrijwilligersactiviteiten. Met terughoudend of verlegen zijn is nooit iemand verder gekomen. Dus doe wat je kan en maak gebruik van je talenten!'

Vonkjes

Nog even en het is weer april, de Maand van de Filosofie. Dit jaar staat die maand in het teken van 'het echte leven'. Echt is goed. We willen echt eten, echte leiders, echte liefde, echt contact. Is authenticiteit een overspannen en modieus ideaal of is het juist een van de meest krachtige, morele inspiratiebronnen van dit moment?
Op een avond reisde ik terug naar mijn woonplaats Echt. De trein had vertraging, waardoor ik de aansluiting miste. Het was kwart over elf. Bijna een uur wachten, bij een paar graden onder nul. Diep weggedoken in mijn winterjas ging ik zitten op een bank in het wachtlokaal, naast een vrouw met hoofddoek. Ze werkte in een Italiaans restaurant, vertelde ze. Oorspronkelijk kwam ze uit Griekenland.
Nederland beviel haar niet. Geen spontane mensen. Alleen bezoek op afspraak. Er werd geen bord bijgezet, wanneer de mensen aan tafel zaten. Ze miste gezellige buren. Ik vroeg waarom ze niet terug ging naar dat zalige zonnige Zuiden? En ik vertelde dat ik nog nooit in Griekenland was geweest en wel graag naar een Grieks restaurant in Duitsland ging. Over de familiale mensen daar, over de warme Griekse sfeer, en dat ik daar altijd een fetaschotel nam.
De vrouw bereidde zulke schotels altijd zelf: moet je ook doen. Prompt werd met haar handen op mijn schoot een denkbeeldig deeg gekneed en gekruid. Zo doe je dat! Ik kreeg er vonkjes van. Ga naar Griekenland, zei ze. Daar zijn veel huizen te koop. Heel goedkoop! Nee, ze ging zelf niet terug naar haar geboorteland.
Enige tijd geleden las ik een artikel van Anthony van der Zwan over ont-moeting: Hoe ontmoet je de ander daadwerkelijk? Ondanks het vele 'gecommuniceer' weten we vaak maar weinig van de personen die we tegenkomen. Hoe 'echt' is een ontmoeting?
Eigenlijk gaat het bij ontmoeten niet eens over het uitwisselen van heel veel woorden. Communiceren doe je immers niet voor het minuscule stukje verbaal, maar om die uitwisselende vonk. (…) Verbale en non-verbale communicatie staan onder invloed van regels, normen en waarden die worden bepaald door onze omgeving. We gedragen ons naar wat er van ons verwacht wordt, vanuit de rol die ons wordt toegeschreven of die wij ons zelf hebben toegedicht in de loop van ons leven.
Uiteindelijk gaat daar een zekere dwang van uit. (…) Echte communicatie gebeurt zonder je gedachten en woorden constant door allerlei 'opgelegde filters' heen te halen. Dan communiceer je op basis van je werkelijke zelf. Met vonkjes.

Willy Hoeben

Het volledige artikel van Anthony van der Zwan is te lezen op:
www.managersonline.nl/weblog/431/ont-moeten.html.

Pompoen-currysoep voor 4 personen

Meestal kan de Unie NKV voor haar vergaderingen terecht in het klooster Mariënburg te 's-Hertogenbosch. In januari hadden we echter een bijeenkomst in Amersfoort, en daar was het moeilijker om een ruimte te vinden. Uiteindelijk bood onze penningmeester aan om gastvrouw te zijn. Ze verraste ons met broodjes en een heerlijke soep. Op verzoek van de gasten volgt hier het recept.

Ingrediënten
500 g pompoen in plakken, pitten verwijderd
4 el olijfolie
1 ui fijngesneden
1 el currypasta
750 ml groentebouillon (tablet)
75 g crème fraîche
75 chorizo in lucifersreepjes gesneden

Bereiding
Schil de plakken pompoen en snijd ze in blokjes. Verwarm in de soeppan de olijfolie en bak hierin de pompoen, ui en currypasta 2-3 min. Voeg de groentebouillon en peper en zout naar smaak toe en kook de pompoen in ca. 15 min. zachtjes gaar.
Pureer de pompoensoep met de staafmixer tot een gladde soep. Warm de soep nog heel even zachtjes door.
Verdeel de soep over de kommen en schep in het midden een flinke dot crème fraîche, strooi hierover de reepjes chorizo.

Ans Huijbregts

Als je de chorizo weglaat, is de soep vegetarisch en ook lekker!

Spiritualiteit in actie

Andante Summer School, 24-28 augustus 2011 in Reute, Duitsland

Na studieconferenties over interculturele dialoog, conflictmanagement, democratie en een training in public relations wil Andante zich dit keer op een spiritueel thema richten. Onder de titel 'De tekenen der tijd herkennen' (Joh. XXIII): Spiritualiteit in actie door Europese vrouwen – gisteren, vandaag, morgen *gaan de deelneemsters op zoek naar sporen van 'spirituele vrouwen' in de Europese geschiedenis.*

In hoeverre is hun spiritualiteit specifiek vrouwelijk? Wat kunnen wij, levend in zo'n heel andere tijd, van hen leren? Hoe kunnen onze eigen (spirituele) ervaringen ons helpen om nu en in de toekomst om te gaan met de problemen waarmee wij, als persoon en in onze organisaties, geconfronteerd worden in het spanningsveld tussen kerk en maatschappij? Deze 'zomerschool' biedt, naast inleidingen door vakvrouwen, de gelegenheid om in kleine groepen op uiteenlopende manieren 'spiritualiteit in actie' te beleven. Theorie en eigen ervaringen kunnen zo met elkaar worden verbonden. Voor wie daar behoefte aan heeft, biedt het programma ook de mogelijkheid voor persoonlijke bezinning en rust.

We hopen dat de deelneemsters aan deze zomerschool zich na afloop aangemoedigd en gesterkt voelen om in eigen omgeving soortgelijke activiteiten op te zetten zodat ook leden die niet konden deelnemen, van hun ervaringen profiteren. De internationale dimensie en de ontmoeting met vrouwen uit zoveel verschillende culturen en achtergronden maken deze zomerschool extra aantrekkelijk. Daarnaast is de omgeving op zich al een bron van inspiratie. Reute is een klein dorp niet ver van het meer van Konstanz (Bodensee). Het Franciscanessenklooster ligt, omringd door vele tuinen met daarin een labyrint (foto), midden in het prachtige glooiende landschap van Zuid-Duitsland. Anders dan bij een Assemblee is deze zomerschool niet per se bedoeld voor bestuurders maar staat open voor geïnteresseerde vrouwen uit alle lagen van de organisatie. Het aantal plaatsen is echter beperkt: meldt u dus snel aan.

Meer informatie: tel. (035) 693 1 532 of mlvanwijk@planet.nl.
Informatie over het klooster: www.kloster-reute.de.
Aanmelding: www.andante-europa.net.

Samenwerken tegen mensenhandel

'Gelukkig is deze vrouw wel te vertrouwen'. Op de veelkleurige viering van het twintigjarige bestaan van de Stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel gaat het over uitbuiting maar nog meer over hulp en opvang.

In de Verkadefabriek te 's-Hertogenbosch komen op 3 maart 2011 – een paar dagen voor internationale vrouwendag omdat Prins Carnaval op 8 maart de sleutels van de stad in handen krijgt – ongeveer tweehonderd mensen samen. Ze worden verwelkomd met koffie, thee, broodjes, en een echte papieren *goodiebag* vol informatie.

Dagvoorzitter Sandra Reemer geeft het woord aan Corinne Dettmeyer, Nationaal Rapporteur Mensenhandel. In deze functie bemoeit zij zich eigenlijk nooit met individuele gevallen, maar ze vertelt nu over 'Shosha', een Indiaas meisje uit een lage kaste dat vanaf jonge leeftijd in dienst is bij landgenoten van een hoge kaste in Nederland. Haar arbeidsvoorwaarden waren minimaal: weinig meer dan kost en inwoning, geen gelegenheid om naar school te gaan, nauwelijks vrije tijd. Na betrokkenheid bij dood ten gevolge van mishandeling van een kleuter op instigatie van de vrouw des huizes, kwam ze in de gevangenis terecht.
Terwijl ze als enige uit dat huishouden meegewerkt heeft aan het politieonderzoek, heeft ze nu geen verblijfsvergunning. En zolang Nederlands arbeidsrecht niet van toepassing wordt verklaard, heeft ze ook geen geld. Haar werkgevers zijn ondertussen terug naar India. Ook deze situatie valt onder mensenhandel. Het maakt duidelijk wat het belang is van de rapporten en adviezen die Corinne Dettmeyer opstelt voor de Nederlandse regering.

Na haar komt een intermezzo met prachtig harpspel en zang van Jopie Jonkers en dan verschijnt Lerina Kwamba. Sandra Reemer stelt haar voor: ze komt uit Congo, is afgestudeerd in België, getrouwd met een Nederlandse man en werkt nu als projectleider voor 'Kariboe Bibi', een ontmoetingscentrum voor Afrikaanse vrouwen bij de Stichting voor Stad en Kerk (Stek) in Den Haag. Op de vragen van Sandra schetst Lerina Kwamba een beeld van vrouwen die samen koken, dansen, maar vooral elkaar en Nederlandse vrouwen en mannen ontmoeten en zo kunnen ondersteunen.
De volgende spreekster, Joan Ferrier, directeur van E-Quality, heeft haast geen introductie nodig. Ze steekt meteen van wal met een powerpointpresentatie en de nodige cijfers over vooral migratie. De vijf grootste bevolkingsgroepen met een allochtone achtergrond zijn Turken en Marokkanen (beide ongeveer 250.000 mensen), Antillianen, Surinamers en Afghanen (30.000). Importbruiden (en -bruidegommen) worden vooral door autochtone mannen en vrouwen naar Nederland gehaald. Ze eindigt haar zakelijke verhaal met een hartstochtelijk pleidooi voor respect, voor een land waarin mensen kunnen leven met hun eigen talenten.
Na de pauze wordt de zaal donker voor een eigentijdse wajangvoorstelling, geschreven door zuster Christa Hijstek, uitgevoerd door de kunstenares Shelly Lapré. De muzikale begeleiding is bijzonder: rechts op het toneel zit de Molukse gamelanspeler Ted Lekatompessy, links zit Jopie met haar Europese harp. Zacht klinkt het geluid onder de dramatiek van het verhaal. Hoofdpersoon Sari is een meisje van achttien in een arm dorpje, met een hoofd vol dromen over studie en een toekomst waarin ze haar ouders kan helpen. Een vriend van haar oom en tante belooft haar een baan in een restaurant in Maleisië.
Daar aangekomen wordt haar paspoort afgepakt. Ze wordt gedwongen om te werken in een bordeel.

De nieuwe postzegel van de SRTV wordt overhandigd aan de wethouder van Den Bosch

Als het haar lukt om te ontsnappen, haalt degene die ze om hulp vraagt, de madam. Ze vlucht opnieuw, en ten slotte wordt ze geholpen door een werkneemster van het hotel waar ze op de stoep zit… Deze vrouw is wel te vertrouwen, en brengt haar in contact met de ambassade. Ze keert terug naar huis waar haar moeder elke dag voor haar gebeden heeft; het dromen heeft ze verleerd.
(vervolg p.5)

Katholiek en mediageniek: twee regionale middagen

Utrecht 10 november 2010

'Hoe ga je om met storm?' vraagt Felicia Dekkers in haar bezinning. In haar presentatie laat ze een beeld zien van Jezus tijdens de storm op het meer… slapend aanwezig. Hoe is de aanwezigheid van de kerk – vaak indrukwekkend en majestueus. En hoe presenteren wij ons? Haar dia's tonen de kerk als aanwezig op het kruispunt van tijd en plaats, aanwezig als 'breken en delen'.

Ook Wilfred Kemp begint zijn inleiding bij de storm in de kerk over seksueel misbruik en bij onze geloofwaardigheid als katholiek. Hoe kunnen we de katholieke identiteit uitdragen naar de media?
De belangrijkste barrière is de negatieve berichtgeving omtrent de katholieke kerk. De huidige generatie journalisten is geboren rond 1980. Hij noemt ze de 'achterwerkgeneratie', de kinderen die schreven op de laatste pagina van de VPRO-gids. Ze hebben niets met geïnstitutionaliseerde religies. Religieuze programma's worden verbannen naar Radio 7.
Maar in de toekomst zal identiteit weer belangrijk worden. Na alle fusies en individualisering, ondanks alle communicatiemogelijkheden, is de eenzaamheid gegroeid. Mensen willen ergens bij horen. Met een verwijzing naar de filosoof Bas Heijnen voorspelt

Wilfred Kemp dat de behoefte aan identiteit, aan houvast buiten jezelf, groter dan onszelf, zal stijgen. Al met al is het niet gemakkelijk om als katholieke organisatie toegang te krijgen tot de media. Er zijn een paar manieren. Zo kun je inspelen op de actualiteit, met onderwerpen als loverboys en vrouwenhandel. Na een persbericht kun je nog eens bellen naar de redactie, bijvoorbeeld naar KRO Kruispunt, naar *Trouw* en het *Katholiek Nieuwsblad*. Een andere weg is het persoonlijke verhaal. Het eigen verhaal slaat aan, mensen kunnen jouw beleving meebeleven. Je kunt verwijzen naar je katholieke wortels en deze zonder schroom ter sprake brengen. De nadruk valt dan op het zorgaspect voor elkaar, niet op het instituut dat door mannen wordt gedomineerd. De persoonlijke verhalen vertellen 'het grote verhaal' en dat werkt!

Raken

In haar workshop wijst Felicia op het belang van het beeld. Een pakkend beeld vertelt iets anders dan de tekst, is groter dan de tekst.

Dat beeld mag jou raken. Maar probeer ook stil te staan bij hoe een ander daar naar kijkt. In je berichtgeving kun je de lezer verleiden tot lezen via beelden en de rol van vrouwen laten zien. Felicia deelt foto's rond. Welk beeld spreekt ons aan, en wat betekent dat beeld voor onze organisatie?
Wilfred Kemp maakt in zijn workshop groepjes van drie en geeft elk groepje de opdracht mee om een onderwerp uit te kiezen, twee zinnen daarover op papier te zetten en een woordvoerder aan te wijzen. Zij wordt 'voor de camera' door Wilfred Kemp geïnterviewd, in 3 à 4 minuten.
Terugkijkend naar de filmpjes geeft Wilfred Kemp commentaar. Het onderwerp van ons groepje, de zichtbaarheid van vrouwen in de kerk, is typisch een interkerkelijk onderwerp. Dat kun je verbreden naar democratisering in de kerk, of persoonlijk maken: bijvoorbeeld met het verhaal van Joke Litjens die geen pastor meer mocht zijn in het omroeppastoraat. In hoeverre raakt zoiets jou persoonlijk? Een laatste tip: de woordvoerder moet zelf overtuigd zijn van haar boodschap.

Roermond 15 februari 2011

Wanneer we met de media praten, gaan we het dan hebben over het lekkende dak of over het samen aan tafel zitten? Monic Slingerland vertelt over een echtpaar in haar schrijfworkshop dat hetzelfde huis beschrijft, maar in twee totaal verschillende verhalen.

Communicatie gaat over inhoud, maar ook over hoe je die inhoud naar voren brengt. Zo kun je van de kerk de muren, het dak, het personeel beschrijven, maar ook wat er gebeurt: de muziek, de ontmoeting, wat het geloof ons geeft aan vrijheid, hoop, overgave en zingeving.

vervolg p.4

Als ik naar buiten loop, hoor ik nog de gamelan en de harp. Mensen van over de hele wereld, uit Europa en Azië, bieden hulp, zorgen voor opvang. Na twintig jaar kan de stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel nog lang niet worden opgeheven. Maar we wensen dit internationale netwerk toe dat het kan blijven helpen: mensenhandel voorkomen, en zorgen voor opvang van slachtoffers uit de hele wereld.

Joanne Seldenrath

Op verzoek van de SRTV heeft de Unie NKV deze dag onder haar achterban bekend gemaakt en een aantal hand- en spandiensten verleend, in het kader van haar beleid om strijd tegen vrouwenhandel blijvend te ondersteunen. De opbrengst van de SRTV-dag is voor het Indonesische project Sisters for sisters. *De DVD van de voorstelling kost € 12,50 excl. verzendkosten en is te bestellen via www.srtv.info.*

Op **12 mei** viert de SRTV haar 20-jarig bestaan in Mariënburg (St Janssingel 92, Den Bosch) met het Mama Verhalen Koor uit Den Haag. Informatie: (073) 615 44 44 of srtv@srtv.info.

Springplank
De workshop van Franneke Hoeks gaat over de 'sociale media'. Om uit te leggen wat dat zijn, maakt ze onderscheid met websites van organisaties. Daar bepaalt de organisatie de inhoud. Bij de sociale media: youtube, hyves, facebook, linkedin en ook twitter, bepalen de gebruikers de inhoud. Maar dezelfde belangrijke vragen blijven het uitgangspunt: wat is mijn boodschap en wie wil ik bereiken? Deze netwerken bestaan dankzij wisselwerking. Mensen geven iets, durven te vragen en bedanken voor wat ze ontvangen.

Monic Slingerland vertrekt in haar workshop bij de ongelijkheid van het interview. Degene die de vragen stelt, heeft meer initiatief en macht. We hebben geleerd om netjes antwoord te geven, maar als je geïnterviewd wordt voor je organisatie is het zaak om zelf het initiatief te houden. Hoe zorg je daarvoor? Hoe goed weet je je gegevens, ken je je eigen angsten en onzekerheden? Goed voorbereiden helpt: omschrijf je eigen organisatie in één korte zin – ook een gejat statement is goed. Vervolgens zet Monic Slingerland ons aan het werk in tweetallen. We mogen de ander de vraag stellen waarvan je hoopt dat je die zelf nooit zult krijgen. Degene die geïnterviewd wordt, moet in haar antwoord haar korte zinnetje zeggen. Zo wordt de vraag van de ander een springplank voor je eigen boodschap.
Na deze oefening worden we in andere tweetallen voor de groep gezet. Steeds zet Monic het gesprek stil als er een leerpunt is: humor, de vraag negeren om het eigen verhaal vertellen, een felle uitspraak.

Ook een gejat statement is goed

Op beide dagen is een evaluatieformulier uitgedeeld en ingevuld. Een enthousiaste reactie: 'Eigenlijk vond ik alles goed! Goede balans tussen inleidende deel en ruimte voor eigen inbreng / ervaring. Het was prettig om onder "katholieken" te zijn. Ik kende niemand en heb me toch thuis gevoeld.'

Irma Henfling en Joanne Seldenrath

Na de studiedag 'Katholiek en mediageniek' op 6 april 2010 in 's-Hertogenbosch heeft de Unie NKV twee regionale middagen georganiseerd met dezelfde titel.
Op 10 november 2010 verzorgde Wilfred Kemp, presentator van KRO-programma Kruispunt, de inleiding en een workshop; de bezinning en de andere workshop was in handen van Felicia Dekkers (neerlandica en theologe, Bureau Beeldzin). Er waren ongeveer 40 mensen aanwezig in het Graalhuis te Utrecht.
In het COLAM te Roermond op 15 februari 2011 namen zo'n 30 mensen deel aan de dag, met inleiding en workshop van Monic Slingerland, redacteur bij het dagblad *Trouw*, en bezinning en workshop van Franneke Hoeks (theologe, Bureau Zinstreling).

Evaluatieformulier
Er zijn in Utrecht 10 formulieren ingevuld teruggekomen, in Roermond 25. De belangrijkste reden om te komen, was interesse, nieuwsgierigheid, en in Roermond ook de sociale media. De dag werd als leerzaam ervaren (6 x in Utrecht, 7 x in Roermond), als informatief en interessant (2 x Utrecht, 7 x in Roermond) en als prima, inspirerend, geslaagd, een ontdekking (2 x in Utrecht, 11 x in Roermond). Men was goed te spreken over de opzet en de workshops (met een uitschieter voor de workshop van Monic Slingerland). In Roermond was vooral de informatie over de sociale media nuttig (19 x). Bij beide dagen werd ook de ontmoeting genoemd, de openheid en het enthousiasme (5 x). En ja, de meeste mensen willen zeker naar een volgende dag van de Unie NKV komen (8 x in Utrecht, 11 x in Roermond) al hangt dat ook af van het onderwerp en de tijd (13 x). Voor twee mensen is dat 'misschien'. Bij 7 mensen in Utrecht is de betrokkenheid bij de Unie NKV gegroeid, bij 10 in Roermond: de Unie NKV heeft een gezicht gekregen.

De vraag die je zelf nooit wilt krijgen

Het leven vieren

Catharina Halkes 90 jaar

Het werd een grandioos feest, die zaterdagmiddag 4 september 2010 in Nijmegen. In allerlei vormen, met woorden, liederen en beelden, werd het lange, vruchtbare leven gevierd van prof. dr. Catharina J.M. Halkes.

Voor het feestelijk symposium ter ere van haar negentigste geboortedag vulden ruim 200 vrouwen (en enkele mannen) de Aula van de Radboud Universiteit Nijmegen. Het werd een soort reünie van oud-leerlingen van deze 'aartsmoeder van de feministische theologie' in Nederland. Zij was immers de eerste katholieke feministisch theologe, die begin jaren 1980 de bijzondere leerstoel Feminisme en Christendom aan de RUN bekleedde. Deze leerstoel kreeg later ook haar naam en werd in 2001 tot 'tweezitsbankje' uitgebreid als Catharina Halkes / Unie NKV leerstoel Religie en Gender.

Relatie met de katholieke vrouwenbeweging

Tine Halkes heeft zich haar hele leven sterk gemaakt voor de emancipatie van met name katholieke vrouwen. Een foto van haar als 10-jarige naast een schoolbord waarop in schoonschrift 'Leve de Katholieke Vrouw', kreeg in het blad *De katholieke vrouw* (1930) het onderschrift 'Een jonge propagandiste'! Deze foto kwam veel later op de omslag van de mede door haar geredigeerde bundel geschreven portretten *Roomse dochters. Katholieke vrouwen en hun beweging* (Arbor 1992).
Als voorzitster van het KVG in Breda en als lid van Kring Breda van het KVD bracht Tine Halkes in de jaren vijftig de rol van vrouwen binnen de katholieke kerk al uitvoerig ter sprake. In *Werken als zuurdesem* (Babylon-De Geus 1996, p.44-48) wordt uitvoerig ingegaan op de centrale plaats van Tine Halkes als presidente van het KVD ('62-'66) tijdens de stormachtige ontwikkelingen in de Nederlandse kerkprovincie als gevolg van Vaticanum II.
Bij het Pausbezoek in mei 1985 werd zij het onbedoelde slachtoffer van de verdeeldheid van katholieke vrouwen, óók die van het Dispuut, toen haar optreden namens de Unie NKV 'van hogerhand' verhinderd werd. (*Werken als zuurdesem*, p.87-88)

Een zeer sterke vrouw

Tijdens het aan Catharina Halkes aangeboden symposium klonken er zowel veel boeiende theologiserende als hartelijke persoonlijke woorden van waardering. Buitenlandse vakgenoten / vriendinnen als Elisabeth Schüssler Fiorenza, Ursula King en Ruth Epting, en Nederlandse collega's als Gé Speelman, Maaike de Haardt en Mathilde van Dijk spraken over 'feministische theologie als revolutionaire daad' en filosofeerden over 'C(atharina) Woorden' als 'celebration', 'compassion', 'creation', 'cultuur'. Een koor van Rotterdamse vrouwen ontroerde met de miniopera 'Mama Verhalen' en ds. Jasja Nottelman kreeg de aanwezigen massaal mee in het zingen van liederen uit verschillende spirituele bronnen.

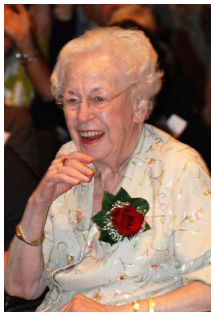

Tot slot sprak de jarige Tine zelf. Lichamelijk breekbaar ogend, maar ongebroken en helder van geest dankte zij voor de toespraken en de sprankelende show. Ze benadrukte dat 'opstaan' voor haar nog steeds een belangrijk begrip is, ook al heeft ze nu een 'sta-op-stoel' nodig. Ze vindt zich een bevoorrecht mens, en eindigde met een 'bede' voor allen om geestkracht, vurig als de rode kleur van de haar aangeboden bloemen, de kleur van bloed, liefde en opstand.
Het vieren van het leven van Catharina Halkes ging nog door tijdens de gezellige receptie, toen zij de persoonlijke gelukwensen van velen ontving.

Helmi van Stratum – van Beeck

Open Studiedagen 2011
van de Catharina Halkes/Unie NKV leerstoel Religie en Gender

20 mei: Terugkeer van een 'ander' heilige? Migratie en overleven

Onder invloed van globalisering, wereldkapitalisme, armoede, geweld, en toegenomen wereldwijde mobiliteit krijgen vele landen de laatste decennia te maken met zeer grote groepen 'overlevingsmigranten'. Een groot gedeelte van deze migranten zijn vrouwen, een gegeven dat nog steeds zeer onderbelicht blijft in migratie-studies.
Tijdens deze dag trachten we meer zicht te krijgen op deze migratie als een overlevings-strategie van vrouwen en op de betekenis van religie daarbinnen. We proberen andere dimensies van of reflecties op het heilige vanuit deze migratiestromen zichtbaar te maken.

Lezingen: Maaike de Haardt en Lieve Troch
Plaats en tijd: Linnaeusgebouw, zaal 3 in Nijmegen, 10.30-16.00u.
Informatie en opgave: OpenStudiedagen@rs.ru.nl of (024) 36 121 68..

De weg naar vrede bewandelen we samen

Mensen met een Missie vraagt deze maanden speciaal aandacht voor de positie van vrouwen in Pakistan. Geweld tegen vrouwen is in Pakistan aan de orde van de dag. Een van de moedige vrouwen die de strijd tegen vrouwenonderdrukking aangaat, is Rubina Feroze Batthi. Ze is zelf vele malen slachtoffer geweest van valse beschuldigingen en doodsbedreigingen. Dit heeft haar doen besluiten de organisatie Taangh Wasib Organization *op te richten.*

Rubina en haar collega's trainen vrouwengroepen in het rapporteren van geweld, steunen slachtoffers als raadgever en met rechtshulp en werken samen met de media om geweld tegen vrouwen onder de aandacht te brengen. Rubina en haar collega's accepteren de doodsbedreigingen als onderdeel van hun werk. Ze zijn het levende bewijs van wat 'mensen met een missie' dankzij hun kracht en toewijding kunnen betekenen.
Mensen met een Missie als organisatie zet zich op haar beurt graag in voor krachtige vrouwen als Rubina. Daarom brengen wij hun strijd naar vrede en gerechtigheid extra onder de aandacht in een speciale nieuwsbrief. In die nieuwsbrief leest u, naast het portret van Rubina, ook over het krachtenveld van het inmiddels wijdvertakte vrijwilligersnetwerk van *Taangh Wasib Organization*. Iedere vrijwilliger werkt samen met honderden dorpelingen, waardoor het netwerk nu al uit zeker 150.000 mensen bestaat die zich samen inzetten voor een betere positie van vrouwen en een veiligere omgeving. Mensen die nu in staat zijn om naar elkaars overeenkomsten te kijken – en niet naar de verschillen. Zo ontstaat een oase van rust en vrede in een instabiel land.

Manon Vanderkaa, Mensen met een Missie

Dankzij de steun van onze donateurs bereiken Rubina en de andere vrijwilligers veel mensen die samen de weg naar vrede bewandelen. Indien dit verhaal ú ook inspireert tot een gift, dan kunt u deze overmaken op rekening 64.45.31.606 t.n.v. Stichting CMC te Den Haag o.v.v. Pakistan. Wilt u de nieuwsbrief ontvangen, vraagt u die dan aan via info@mensen met een missie.nl of tel. (070) 313 67 31.

Mensen met een Missie

Op de jaarlijkse inspiratiedag van de Week Nederlandse Missionaris komt Carlos Mesters spreken over zijn ervaringen in Brazilië.
Tijd en plaats: **21 mei** vanaf 10 uur in de Orangerie te 's-Hertogenbosch.
Aanmelden: via de website www.weeknederlandsemissionaris.nl.

Wetenswaardig

De Graalbeweging

Graalbeweging Nederland
Alle activiteiten behalve de pelgrimstocht vinden plaats in het Graalhuis: Nieuwegracht 51 in Utrecht. Aanmelden: tel (030) 2 333 640 (di 10.00 - 18.00u) en degraal@planet.nl. Meer informatie op www.degraalbeweging.nl.

Dansend op weg naar Pasen

We gaan op zoek naar wat het verhaal van lijden en opstanding van Christus voor ons kan betekenen. Waaraan lijden wij en hoe kunnen we hier steeds weer door gesterkt worden en als een Phoenix herrijzen uit onze as? We voeden ons ook met dood-en-wedergeboorteverhalen uit andere culturen en verbinden ons met de natuur: alleen als het graan sterft in de aarde, kan het als kiem herboren worden… Danservaring is niet nodig.
Begeleiding: Hilde Debacker, filosofe en opgeleid tot dansdocente aan de Vlaamse school voor Sacrale dans in Cadzand.
Tijd: **8 april, 15 april en 22 april,** 14.00–16.30u.
Kosten: € 35,--.
Aanmelden: uiterlijk op 4 april

Israël en de Palestijnse gebieden

In mei van 2010 was Annego samen met haar man Marius de Geus mee met een studiereis naar Israël en de Palestijnse Gebieden, om mensen aan beide kanten van de Muur te ontmoeten en hun verhalen aan te horen, zo onbevangen mogelijk. Ook over de gender-verhoudingen zal Annego iets vertellen.
Begeleiding: Annego Hogebrink.
Tijd: **19 april,** 17.00-20.00u.
Aanmelden: uiterlijk maandag 11 april.

Van God zingen in een nieuwe taal

Op deze zangdag vieren we het nieuwe leven uit de dood, en de liefde. We zingen liederen uit vrouwentradities, Iona en Taizé en uit liedbundels van Hein Stufkens en Fokke de Vries. We maken kennis met teksten van Margreet Spoelstra, Marijke de Bruijne, Juliana van Norwich en Teresa van Avila. Afsluiting met een viering. Deelnemers hoeven niet geoefend te zijn.
Begeleiding: Marian Geurtsen, theologe en werkzaam in het Bisdom Rotterdam.
Tijd: **7 mei,** 10.00-16.00u.
Kosten: € 12,--. Lunch zelf meenemen.
Aanmelden: uiterlijk maandag 1 mei.

De goddelijke vrouw in jou

Vrouwendansdag met Hilde Debacker. Danservaring is niet nodig.
Tijd: **28 mei**, 11.00–17.00u.
Kosten: € 30,-- (incl. lunch, koffie, thee en koekjes).
Aanmelden: Uiterlijk op maandag 23 mei.

Tweede pinksterdag

Het Pinksterfeest zal voor ieder van ons waarschijnlijk een andere invalshoek hebben. Daarover willen we met elkaar van gedachten wisselen op tweede Pinksterdag in het Graalhuis of – voor de wandelaars onder ons - al wandelend langs de kaden. De dag wordt afgesloten met een viering en een potluck: een maaltijd waarvoor iedereen iets meebrengt.
Begeleiding: Chris de Leeuw en Trees Willemse.
Tijd: **13 juni,** 15.00-19.00u.
Kosten: Geen; een gerecht meenemen om te delen.
Aanmelden: uiterlijk maandag 6 juni.

Pelgrimstocht

Het Cotlandenpad van Amerongen naar Leersum is ongeveer 9 km. We verzamelen om 10 uur op het Centraal Station Utrecht en nemen bus 50 naar Amerongen. Het Cotlandenpad is een klompenpad, hetgeen betekent dat het nat kan zijn. Het eerste stuk van de wandeling lopen we in stilte. Onderweg is er gelegenheid om over een aangereikt thema van gedachten te wisselen. In Leersum nemen we bus 50 weer terug naar Utrecht CS.
Begeleiding: Annemarie Pappot en Hermien van Sloten.
Tijd: **18 juni**, 10.00 tot omstreeks 16.00.
Kosten: € 5,--. Lunch zelf meenemen; waterdichte schoenen aanbevolen.
Aanmelden: uiterlijk maandag 13 juni.

Via de Nederlandse Vrouwenraad ontvingen we informatie over de volgende bijeenkomsten.

Nederlandse Vrouwen Raad

De CDA-Vrouwen organiseren op **12 april 2011** een themabijeenkomst met de titel 'Huwelijksmigratie, een aanrader? Ervaringen, verwachtingen, kansen en problemen van huwelijksmigranten'. Er zijn inleidingen van cultureel antropologe Ellettha Schoustra-van Beukering, auteur van *Liefde over de grens* en ontwikkelingspsychologe Joke van der Zwaard. Zij schreef in *Gelukszoekers. Vrouwelijke huwelijksmigranten in Nederland* over achtergronden en problemen van deze vrouwen. In haar lezing zoekt ze ook oplossingen voor succesvolle inburgering.
Plaats en tijd: CDA Partijbureau, Buitenom18 te Den Haag, 19.00-21.30u.
Aanmelden: vanheest.cdav@cda.nl (Liesbeth van Heest).

De YWCA organiseert in april twee workshops. Op **15 april** is er de workshop 'Vrouwelijke seksualiteit en veiligheid in eigen omgeving' waarin uitleg wordt gegeven over de grootste gevaren m.b.t. seksualiteit en de eventuele gevolgen voor slachtoffers. Het gaat over seksueel misbruik, besmetting van HIV/AIDS, zwangerschap, geslachtsziekte en liefdesverdriet. Hoe kunnen we ons hiertegen beschermen zodat we ons veiliger gaan voelen?
Plaats en tijd: YWCA, F.C. Donderstraat 23 in Utrecht, maaltijd van 18.30 tot 19.30u, workshop aansluitend tot 22.00u.
Kosten: € 5 entree en eigen bijdrage voor het eten en de World Council.
Op **22 april** wordt de workshop *Cooking2Connect* gegeven. Op deze avond wordt er speciaal voor jou gekookt en terwijl je geniet van een heerlijke maaltijd leer je in kleine kring over andere culturen. *Cooking2Connect* is een initiatief van Quality Centre Vluchtelingvrouwen en YWCA Nederland. De alweer zesde editie van *Cooking2Connect* staat in het teken van Afghanistan. Laat je ontroeren door de verhalen van de vrouwen, proef de heerlijke gerechten en geniet van de ontmoeting met elkaar.
Plaats en tijd: YWCA, F.C. Donderstraat 23, Utrecht, vanaf 18.00
Kosten: € 12,50 voor maaltijd en een drankje.
Aanmelden: info@qcnetwerk.nl.

De Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant houdt op **19 april** een themaochtend 'Zeggen wat je wilt: Geweldloos in gesprek'. Na het thema 'Doorbreek Huiselijk Geweld, praat erover', samen met de Nederlandse Vrouwenraad afgesloten met het landelijk symposium in het provinciehuis, wil de PVR, samen met vrouwen in Brabant, kijken naar mogelijkheden om huiselijk geweld te voorkomen.
Plaats en tijd: PVR, Mgr. Prinsenstraat 7, 5142 SP Waalwijk, 10.00–13.00u.
Aanmelden: voor 15 april via pvr-nb@kpnplanet.nl of schrijf naar PVR, Mgr. Prinsenstraat 7, 5142 SP Waalwijk.

Bijeenkomsten van andere organisaties

Waar word ik blij van?

Er gebeurt momenteel van alles in Nederland waar veel mensen zich zorgen over maken en boos over worden. Dat ontlokte iemand in de AKN / EVA-achterban de harten-kreet: 'Laten we op zoek gaan naar dingen waar je blij van wordt. Juist nu is het belangrijk een tegenwicht te bieden aan gevoelens van angst en somberheid.' Op **9 april** presenteert de Arme Kant van Nederland/Eva een aantal projecten waarvan mensen ons lieten weten 'daar word ik blij van'.

Plaats en tijd: De Wijkplaats, Joh Camphuysstraat 101, 3531 SE Utrecht, 10.00-15.30u.
Informatie en aanmelding: info@armekant-eva.nl of (073) 61 21 939.
Kosten: Deelname aan de dag is gratis. Als reiskosten een bezwaar zijn, kunnen die op basis van OV tweede klasse gedeclareerd worden bij de werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA.

Kritische boerinnen

'In de voetsporen van de kritische boerin' is een congresmiddag op **18 april** rond de presentatie van het onderzoeksrapport naar de betekenis van 25 jaar Landelijke Boerinnen Belangen. Dineke van Zwieten, Geesje Werkman en Willem van Middendorp be-spreken deze erfenis, Irmgard Busch houdt een lezing over feminisme, geloof en economie.
Plaats en tijd: De Schakel, Nijkerk, 13.00-17.30u.
Aanmelden: bij mw. R. Schut-Hakvoort, onder vermelding van naam, adresgegevens en emailadres en aantal personen: jhjschut@hetnet.nl of tel (077) 46 31 806.

Inspiratieontbijt

E-Quality, kenniscentrum voor emancipatie, gezin en diversiteit, start in 2011 de *E-Quality Academie* met 'het inspiratieontbijt'. Dit voorjaar staan op stapel:
14 april Gelijke behandeling in behandeling, over wijzigingen in Artikel 1, met Willemien Ruygrok.
12 mei Emancipatie vooruit, over het nieuwe actieplan emancipatie, met Sabine Kraus.
9 juni Balans tussen werk en privé, met Catherine Bij de Vaate.
Plaats en tijd: Trainingszaal van E-Quality, Laan Copes van Cattenburch 71, Den Haag, 8.30-10.30u.
Informatie en inschrijving: a.vos@e-quality.nl, tel (070) 312 9769 en www.e-quality.nl/academie.

Uitgelicht uit het programma van het Dominicanenklooster te Huissen

Levenskunst, recepten voor de ziel

Wat u op uw pad tegenkomt kunt u lang niet altijd sturen. Maar wel hoe u ermee omgaat. Bent u de regisseur in uw leven? Welke rol speelt God? Met verschillende werkvormen zoeken we kern-thema's van het leven: de kunst van loslaten, zelfkennis, angst, vergeven...
Tijd: **5 t/m 7 mei** 2011
Begeleiding: Joke Litjens, Werkplaats voor de ziel.
Kosten: Tussen € 179 en 299.

Vertelvoorstelling Maria

Stel, de deurbel gaat, je doet open en … de maagd Maria staat op de stoep. Samen met harpiste Margaret Forrest brengt theater-maakster Pauline Seebregts op een boeiende manier een dialoog tussen Maria en de ik-figuur.
Tijd: **26 mei**, 20.00u.
Prijs: € 12,50 (voorverkoop) of € 15 (code MC1299).
Informatie en aanmelden: Dominicanenklooster - Huissen, Stadsdam 1, 6851 AH Huissen. Email: info@kloosterhuissen.nl, tel. (026) 326 44 22.

Te zien

Vijfhonderd jaar Haagse vrouwen inspireerde het Haags Historisch Museum e.a. tot de manifestatie *Vrouwen rond de Hofvijver*. Portretten en voorwerpen van vrouwen als Betje Wolff, Aagje Deken, Anna Paulowna, maar ook van Sybilla Dekker (vz Talent naar de Top). Er is een wandeling langs belangrijke plekken in de vrou-wengeschiedenis. Dit allemaal ter afronding van de samenstelling van het Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland met ruim duizend vrouwen.

Zie www.vrouwenlexicon.nl of www.haagshistorischmuseum.nl.

Raadpleeg voor activiteiten regelmatig de kalender op www.unienkv.nl.